

तिसारशोषाश्वासानयहरश्च सः भावप्र० आङ्गे तन्नास
दाने फलभेदः आ० त० उक्तो यथा "शैश्वरीरव
वाराहशार्ङ्गसैर्ययाक्रमम् । मासवृद्धप्राभितृष्यन्ति
दत्तेनेह पितामहाः" तन्नासं विष्णवे देयं यद्योक्तं
"भागं भासं तथा ऋगं शाशं समनुष्यते । एतानि
मे प्रियाणि स्युः प्रपद्यानि वसुधरे ।" वराहपु० २चन्द्रा-
ङ्कहृदये धरणिः । श्वोले षडोत्रे एनरभेदे मेदि० ।
तन्नासं यथा "सदुवचनसुशीलः कोमलाङ्गः सुकेशः
सकलगुणनिधानं सत्यवादी शशोऽयम्" रतिम० ।

शशक पुं स्त्री० शश-स्कार्थं क । (खरगोश) पञ्चनखेषु भक्ष्ये
पशुभेदे "शशकः शङ्खी गोघा खड्गी कूर्मश्च पञ्चनः ।
भक्ष्यान् पञ्चनखेष्वारुह्यैकतोदतः" मनुः ।

शशधर पु० शशं ऋगभेदे धरति धृ-अच् । १चन्द्रे २कर्पूरे
च अमरः । ऋ-क्लिप् शशष्टदादयोऽप्यत्र ।

शशलाङ्कन पु० शशः ऋगभेदो लाङ्कनं यस्य । १चन्द्रे
२कर्पूरे च शशाङ्गादयोऽप्यत्र ।

शशबिन्दु पु० १राजभेदे २विष्णो च मेदि० ।

शशशिखिका स्त्री शश इव शिखी तथा कायति कै-क ।
जीवन्यां राजनि० । [यस्यनयोर्मध्यस्थे देशभेदे त्रिका०
शशस्थली स्त्री शशवासवोग्या स्थली । अन्तर्वेदां गङ्गा-
शशाण्डुलि स्त्री अडि-एडि इत०वा डीप् । कर्कटीभेदे रा-
जनि० । "शशाण्डुली तिलकटुश्च कोमला कटुश्च युक्ता मधुरा
कफापहा । पाके तु साऽस्ना मधुरा विदाहकत् कफे तु
शुष्का रुचिकश्च दीपनी" राजनि० । [ल्यु । तत्रैव ।

शशाद् पु० शशमन्ति अद्-अच् । श्येनविहगे राजनि० ।

शशिकला स्त्री इत० । १चन्द्रस्य षोडशभागे "गुहनिधनमनु-
लधुरिह शशिकला" छन्दोभ० उक्तलक्षणे २पञ्चदशाक्षर-
रपादके छन्दोभेदे । [सथौ पु० राजनि० ।

शशिकान्त न० शशो कान्तो यस्य । १कुसुदे २चन्द्रकान्त-

शशिन् पु० शशोऽस्तप्रस्य इनि । १चन्द्रे २कर्पूरे च शब्दभा०

शशिप्रभ न० शशिना प्रभा स्वेव वा प्रभा यस्य । १कुसुदे । २स-
क्तायां राजनि० । इत० श्व्योत्क्तायां जटा० । [दयोऽप्यत्र ।

शशिभूषण पु० शशी भूषणं यस्य । १महादेवे शशिमण्डना-

शशिलेखा स्त्री शशिनो रेखा रस्य लः । १चन्द्रकलायां
शशिनो लेखेव वस्तुतास्यदत्वात् । २शुद्ध्यां मेदि० ।

"सौ सौ यौ चेत् भवेतां सप्ताष्टकैश्चन्द्रलेखा" छन्दोभ०
उक्तलक्षणे ३पञ्चदशाक्षररपादके छन्दोभेदे । [राजनि० ।

शशिवाटिका स्त्री शशिनो वाटोव इवार्थे कन् । पुनर्नवायां

शशिशेखर पु० शशी शेखरं यस्य । महादेवे हला० शशि-
महादयोऽप्यत्र ।

शशीर्ष न० इत० । शशस्य लोच्चि अमरः । [अमरः ।

शश्वत् अव्य० शश-वति । १नैरन्त्ये २पुनःपुनरित्यर्थे च

शश्व वधे स्वा० पर० सक० सेट् । शप्रति अशापीत् अशपीत् ।

शष्कुल पु० शश-कुलच् कस्य नेत्तम् । (उहहरकरमचा)

१वृक्षे २अपूर्वभेदे स्त्री शब्दच० गौरा० डीप् । शक्य-
रन्त्रे "अवलम्बितकर्णशष्कुली" नैम० । ३मत्स्य-
भेदे च भावप्र० दन्त्यमध्योऽप्ययमन्वार्थे । [मेदि० ।

शष्य न० शश-पक् । १वालटये वासे अमरः २प्रतिभाक्षये पु०

शस वधे स्वा० पर० सक० सेट् उदित् त्वा वेट् । शसति ।
अशापीत् अशपीत् ।

शस आशिषि स्वा० आत्म० सक० इदित् सेट् । प्रायेणाङ्-
पूर्वः । आशंसते आशंसिष्ट ।

शस खभ्रे अदा० पर० अक० सेट् इदित् । शंसि अशंशत् ।

शसन न० शस-वधे ल्युट् । यज्ञार्थं पशुहनने ।

शस्त न० शन्स-क्त । १कल्याणे २तद्वति अमरः । इस्तुते
३प्रशस्ते च त्रि०मेदि० । ५देहे न० त्रिका० संज्ञायां कन् ।
इच्छुब्धित्वाथे शब्दच० ।

शस्त न० शस-ङ्गन् । १खौहे २खड्गादौ अस्ते च हेमच०
स्कार्थं क । तत्रैव । तत्र सुक्तमस्त्रमसुक्तं शस्तमिति भेदः
शंस-तन् । ३प्रगीते मन्त्रभेदे चिकित्साङ्गशस्त्रार्थां ल-
क्षणादि सुस्तोक्तं यथा

"अथातःशस्त्रावचारणीयमध्यायं व्याख्यास्यामः विंशतिः
शस्त्राणि । तद्यथा मण्डलाग्रकरपत्रद्विपत्रनखशस्त्र-
सुद्विकोत्पत्रपत्रकार्दधारसूचीकुशपलाटीसुखशरारीसुखा-
न्तर्मुखलिकूचककुठारिकात्रीहिंसुखारानेतसपत्रकवडिश-
दन्तशङ्कुधरस्य इति । तत्र मण्डलाग्रकरपत्रे स्यातां
छेदने लेखने च । द्विपत्रनखशस्त्रसुद्विकोत्पत्रपत्र-
कार्दधाराणि छेदने भेदने च । सूचीकुशपलाटीसुख-
शरारीसुखान्तर्मुखलिकूचकानि विष्णवथे । कुठारीका-
त्रीहिंसुखारानेतसपत्रकाणि व्यधने सूची च । वडिशो
दन्तशङ्कुवाहरथे । एषष्येष्टथे स्यात्तुलोथे च ।
सूत्र्यः सेवने इत्येष्टवधे कर्मण्युपयोगः शस्त्राणां
व्याख्यानः । तेषामथ यथायोग्यमन्त्रसमासोपायः
कर्मसु वक्ष्यते । तत्र द्विपत्रं हन्तफलसाधारण्ये भागे
द्वितीयान्नेदनान्येवं सर्वाणि । द्विपत्रं मण्डलाग्रस्य
किञ्चिदुत्तानपाणिना लेखने बहुशोषवचार्थं हन्ताथे